שני לוחות הברית — כלל תוספות

כלל תוספות כל דבור תוספות מתחילה צריך לקרות אותו מתחלה ועד סוף להבינו בהבנה קלה אח"כ לחזור עליו ולהעמיק בו להבינו כולו בלב ובהסברה טובה ומתוקה כי לא דבר רק הוא ואם רק הוא מכם ואח"כ לחזור ולעיין על הלשון ועל כל תיבה ותיבה אם אין בו חסר או יתיר או חלוף ולתקן הכל היטב ולהיותו שגור בפיו שאם ישאלנו אדם אל יגמגם:

חכמים הזהרו במאוד לעיין במראה מקום ולחפש מקומות התלמוד שמביאים התוספות כי עניים במקום א' ועשירים במקום אחר ואל בינתך אל תשען ומי שאינו עושה כן הוא שוטה וגס רוח:

כל וא"ת וי"ל ה"פ אם תאמר בלבבך להקשות כך אל תאמר כן כי יש לומר כך אבל כשאומרים תימ"ה תימה היא תמיהה קיימת על הרוב ועל צד המועט תמצא בתוס' תימה וי"ל ואפשר שהאי וי"ל יש לו איזה פרכ' מצד אחר אע"פ שהוא תירוץ טוב לקושיא זו אבל הוא מופרך מצד אחר ודרך ראשי ישיבות בכמה פנים לפרש ענין תימה וי"ל וכל פלפול הוא טוב רק צריך ליזהר שיהיו הדברים הנאמרים הן בנין הן סתירה כולם אמיתיים וא"ת שהוא באמצע דבור תוספות ואינו מקושר במ"ש לפני זה אם תוכל לטרוח ולעיין היטב ולקשרו בדרך אמתי מה טוב ומה יפה ואם לא נתן קישור לא עיכב על כן הזהר שלא לקשרו בדברי רוח ולהרבות הבלים רק בתורת אמת תן חלקך: